

Въ окръзите: Бургаский, Варненский, Кюстендилский, Пловдивский, Севлиевский, Ст.-Загорский, Търнский, Търновский и Шуменский, уголемяванието на Българите и Православните, пребъдъти петъ години е било единакво; въ Вратчанский, Свищовский, Разградский, Русенский, Плевенский, Хасковский и Видинский, Българите съ нарастнали въ повече отъ последдователните на Православната въра и, обратно, въ окръзите: Ловченский, Ломский, Силистренский, Сливенский, Софийский и Т.-Пазарджикский. Въ Вратчанский и Свищовский окръзи броя на българското население се е увеличил въ повече отъ оня на Православните, вследствие бързото нарastване на неправославните Българи — католиците, а въ останалите петъ окръга — отъ намаляването на Православните отъ разните други народности, като Гърци, Власи, Руси, и пр. По големото же годишно нарastване на Православните отъ Българите, въ последната категория окръзи, се обяснява съ по бързото уголемяване на Православните отъ другите народности.

Нарастване на Турцитъ въ Княжеството е имало само въ три окръга: Софийский (6.57%), Т.-Пазарджикский (0.83%) и Свищовский (0.10), и то въ първите два е било по голъм отъ това на Мюхамеданите, а въ третия — по-малко. Въ Софийския окръг така бързото уголемяване на Турцитъ ще да е, въроятно, отъ намалението на Циганите и отъ временното пребиваване на нѣкои Турци въ Столицата. Въ другите два окръга (Т.-Пазар. и Свищовски), гдѣто намаление на Циганите не е имало, а и прииждане на Турци въ тѣхъ изъвън Княжеството никакъ, което даже не може и да се допусне при така голъмото изселване на тези поменати отъ България, отъ Русско-Турска война насамъ, нарастанието на турското население въ поменатите окръзи, не може да се обясни съ друго, освенъ, че изселването на Турцитъ отъ тѣхъ е било доста незначително, както това се вижда и въ нѣкои отъ докладите на окръжните Управители на сѫщите окръзи. Освенъ въ въпросните три окръга, въ които е имало нарastване на последдователите на Мюхамеданска въра, въ всичките други броя на Турцитъ се е намалил, но така, че въ истинитъ окръзи на Съверна България, гдѣто тѣ съ пребладающъ елементъ, намаляването имъ е по-малко, а въ западните и въ тѣзи на Югъ отъ Балканъ, — по-голъмо. Съ други думи, въ тия окръзи, въ които турското население съставлява меньшинство и е пръснато измѣжду българското, въ тѣхъ срѣдното годишно намаляване е било въ два, три, а въ нѣкои и четири пъти по-голъмо отъ намаляването въ ония окръзи, гдѣто тѣ съставляватъ болшинство. По слабо намаляване на Турцитъ отъ Мюхамеданите се забѣлѣжва въ окръзите Варненски и Пловдивски, което е тоже вследствие отъ намаляването броя на Циганите въ сѫщите окръзи. Най-голъмо намаляване на Турцитъ е имало въ Вратчанский (8.69%) и Ловченский (8.28%) окръзи, на което, освенъ изселването, трбва да е способствувало още, за да достигне такъвъ голъмъ процансъ, отчасти и допусната въкаква погрѣшка при пребояването въ 1888 год., като въ нѣкои села Българо-Мюхамеданите сѫ били минати за Мюхамедани, тѣ като и въ тѣзи два окръга, както въ окръзите Рупчоска и Пещерска, жителите на повечето мюхамедански села, особено находящи се въ балканските мѣста, сѫ по народностъ Българи (Помаци).

Нарастанието на Гърцкото население въ Княжеството, въ сравнение съ това въ другите народности, е най-слабо — 0.06% . Въ Южна Бъл-